

Policy for antikorrupsjon

Innhold

1. Bakgrunn og formål	3
2. Oppdatering av dokumentet	3
3. Omfang	3
4. Håndtering av risiko for korrupsjon.....	4
4.1 Kontrollmiljøet.....	5
4.2 Identifisere, vurdere og håndtere risiko for korrupsjon	6
4.3 Kontroller og oppfølging	6
4.4 Rapportering.....	7
4.5 Kontinuerlig forbedring av prosessen	7
5. Godkjenning og revidering.....	7

1. Bakgrunn og formål

Konsernets holdninger til antikorrupsjon er en del av etiske retningslinjer. Formålet med policy for antikorrupsjon er å utdype føringene for konsernets holdninger til, og arbeid med å forebygge korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger.

Korrupsjon gjennom å gi/tilby eller kreve/motta/akseptere en utilbørlig fordel i anledning, stilling, verv eller oppdrag er straffbart både for den som gir og den som mottar slike ytelser.

Definisjon og begreper:

Korrupsjon

a) for seg selv eller andre å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag, eller
b) å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag.

En slik utilbørlig fordel kan være i form av penger, gaver eller tjenester.

Påvirkningshandel

a) for seg selv eller andre å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel for å påvirke utøvelsen av en annens stilling, verv eller utføring av oppdrag, eller
b) å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel for å påvirke utøvelsen av en annens stilling, verv eller utføring av oppdrag.

Tilretteleggingspenger

Betaling for en tjeneste man i utgangspunktet har krav på å motta uten slik betaling

I denne policyen benyttes korrupsjon/antikorrupsjon som samlebetegnelse for alle tre begrep noen steder.

2. Oppdatering av dokumentet

Styret skal en gang per år gjennomgå og godkjenne policy for antikorrupsjon. Styrets vurdering og konklusjon skal være nedfelt i styrereferatet. Forut for styrebehandlingen skal policy for antikorrupsjon vurderes av bankens ledergruppe. Direktør HR og Forretningsstøtte eier og har ansvaret for å oppdatere Policy for antikorrupsjon.

3. Omfang

Policyen legger rammer for håndteringen av korrupsjonsrisiko i konsernet. Ved implementering i datterselskaper skal rammeverket tilpasses det enkelte datterselskapets omfang og risikobilde og forhold til annet særlig relevant regelverk.

Det er en forutsetning at all lovgivning som konsernet er underlagt følges. Videre skal konsernet følge de til enhver tid gjeldende vedtekter, og vedtak fastsatt av styret. Enhver overskridelse i forhold til styrevedtatte rammer skal rapporteres uten unødig opphold til administrerende direktør og styret, i tillegg til annen etablert rapporteringslinje som skissert under avsnittet Kontrollmiljøet.

Viktige føringer og lovkrav er gitt i:

- a. Policy for samfunnsansvar og bærekraft
- b. Strategi for bærekraft
- c. Etiske retningslinjer
- d. Policy for interessekonflikter
- e. Policy og rutiner for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering
- f. FNs bærekraftsmål 8, 10 og 16
- g. Relevante lover, forskrifter og myndighetsfastsatte retningslinjer, herunder Finansforetaksloven, Finanstilsynsloven, Straffeloven, Forskrift om Risikostyring og internkontroll

Konsernet støtter FN's bærekraftsmål, og skal tilslutte seg FN's Global Compact 10 prinsipper for ansvarlig næringsliv og UNEPFI&PRB Principles for Responsible Banking.

4. Håndtering av risiko for korrupsjon

SpareBank 1 Østfold Akershus har nulltoleranse for korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger. Det skal arbeides aktivt med etikk, antikorrupsjon og antibestikkelser. Konsernet skal gjennom sitt arbeid for å motvirke økonomisk kriminalitet aktivt bidra til å forhindre korrupsjon og bestikkelser. Dette innebærer at:

- Ansatte, medlemmer i styrende organer, kunder, leverandører og samarbeidspartnere er kjent med konsernets holdning til korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger
- Konsernet og konsernets medarbeidere ikke skal motta eller gjøre bruk av korrupsjon, bestikkelser, påvirkningshandel med kunder eller leverandører eller andre for å fremme egne eller konsernets interesser
- Konsernet og konsernets medarbeidere skal bidra til å forhindre korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger i form av transaksjoner gjennom konsernet
- Konsernet ikke ønsker å ha forretningsmessige forbindelser eller annet samarbeid med kunder, leverandører og samarbeidspartnere som er involvert i noen form for korrupsjon
- Konsernet kartlegger våre kunders, leverandørers og samarbeidspartneres holdninger til og tiltak mot korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger

Følgende skal ivaretas for å motvirke korrupsjonsrisiko:

- Tydelige holdninger gjennom policy, kultur og verdier
- Styrets og ledelsens involvering i holdningsarbeidet
- Jevnlig opplæring og informasjon til ansatte
- Regelmessige risikovurderinger for korrupsjon, herunder ved årlig revidering av policy for interessekonflikter
- Internkontroll og tiltak for å forhindre, avdekke og eventuelt håndtere tilfeller av korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger
- Oppfordring til å ta opp utfordringer og bekymringer, herunder informasjon om varslingsrutiner med mulighet for anonym varsling

- Policy, rutiner og tiltak knyttet til anti hvitvasking og anti terrorfinansiering og annen økonomisk kriminalitet, inkludert tiltak for å verifisere reelle rettighetshavere og politisk eksponerte personer
- Klare krav og forventninger til våre kunder i forbindelse med kundeetablering og kredittgivning
- Klare krav og forventninger til våre leverandører og samarbeidspartnere i forbindelse med innkjøpsprosesser og i kontrakter angående korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger
- Klare retningslinjer for gaver, utgiftsdekning, tjenester og representasjon
- Betaling av reiser, middager og arrangementer for kunder eller andre skal ha en tydelig forretningsmessig begrunnelse, være rimelige, vel dokumentert og skje i åpenhet
- Transparens relatert til bankens involvering i eventuell lobbyvirksomhet
- Tilgjengeliggjøring av bankens overordnede policy på området

Prosesen knyttet til håndtering av risiko for korrupsjon er bygd opp rundt kontrollmiljøets arbeid for å identifisere, vurdere og håndtere risiko for korrupsjon. Oppfølging, rapportering og risikobaserte internkontrolltiltak sørger for etterlevelse og kontinuerlig forbedring av prosessen.

4.1 Kontrollmiljøet

Rollene i SpareBank 1 Østfold Akershus knyttet til oppfølging antikorrupsjonsarbeidet er som følger:

- Direktør HR og Forretningsstøtte
  - Har det overordnede ansvaret for bankens arbeid med antikorrupsjon i forhold til at bankens ansatte hverken skal motta eller gjøre bruk av korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser eller bruk av tilretteleggelsespenger
  - Har ansvar for å håndtere saker ved mistanke om at ansatte er involvert i korrupsjon
  - Som anti hvitvaskingsansvarlig inngår antikorrupsjon i arbeidet for å forebygge og avdekke økonomisk kriminalitet, antihvitvask og antiterrorfinansiering
- Direktør PM og Direktør Næring og kreditt
  - Har ansvar for aktsomhetsvurderinger, og at banken ikke etablerer kundeforhold med eller yter kreditt til kunder som er involvert i korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger
- Daglig leder i datterselskap
  - Har ansvar for at selskapet ikke etablerer kundeforhold med eller yter kreditt til kunder som er involvert i korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger
- Alle ledere og medarbeidere
  - Har et selvstendig ansvar for å sikre etterlevelse av policy for antikorrupsjon og de kontrolltiltak som er etablert for å forhindre korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger
  - Skal i forbindelse med avtaleinngåelser, utbetalinger, herunder kostnadsrefusjoner, og andre relevante aktiviteter utøve kritisk sans for å

- avdekke potensiell korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger
  - Forventes å varsle i henhold til fastsatte retningslinjer dersom de blir kjent med tilfeller av korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger
- Risikostyring/Compliance
  - Påse at internt rammeverk (policy, interne retningslinjer og rutiner) oppdateres årlig og er i henhold til lover og regler
  - Påse at styring og kontroll av antikorrupsjon i selskapet følges opp og dokumenteres i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og interne retningslinjer og rutiner

En mer detaljert beskrivelse for den enkelte rolles oppfølgingspunkter for antikorrupsjon er tilgjengelig i den interne versjonen.

4.2 Identifisere, vurdere og håndtere risiko for korrupsjon

Prosessen for identifikasjon av risiko for korrupsjon, inkludert endringer i eksisterende definerte risikoer, skal være en integrert del av selskapets drifts- og utviklingsprosess. Risiko for korrupsjon endres over tid og må derfor overvåkes løpende. Identifikasjonen av risiko skal være så omfattende at den dekker alle vesentlige risikoer som virksomheten står overfor. Identifikasjonen skal gjennomføres minimum en gang pr. år, eller når andre forhold tilsier det, og skal dokumenteres.

Følgende prosesser og tiltak for identifisering, vurdering og håndtering av korrupsjonsrisiko gjennomføres:

- Identifisere, vurdere, og dokumentere håndtering av risiko ved årlig revisjon av policy for interessekonflikter og policy antikorrupsjon
- Identifisere, vurdere og håndtere korrupsjonsrisiko før inngåelse av nye avtaler
- Identifisere, vurdere og håndtere korrupsjonsrisiko ved daglig arbeid
- Opplæring gjennom minimum årlig og/eller informasjonskampanjer til alle ansatte om etiske retningslinjer og korrupsjonsrisiko
- Etske dilemmaer blant annet knyttet til korrupsjon ved AFR-sertifisering og oppdateringer
- Jevnlig og tilpasset opplæring om økonomisk kriminalitet og hvitvasking
- Bevisstgjøring om etterlevelse av etiske retningslinjer og policy for antikorrupsjon for nyansatte
- Pålegg om å varsle i henhold til retningslinjer ved brudd på policy for antikorrupsjon

4.3 Kontroller og oppfølging

Kontrolltiltak skal danne grunnlag for at selskapet har hensiktsmessig styring og kontroll av korrupsjonsrisiko. Dette gjennomføres blant annet gjennom ulike kontroller, stikkprøver samt lederbekreftelser for etterlevelse av etiske retningslinjer, interessekonflikter og policy for antikorrupsjon.

Formålet med oppfølgingen er å vurdere om selskapets risikoeksponering er i henhold til risikostyringsstrategien og om nødvendige tiltak blir iverksatt og gjennomført på en tilstrekkelig måte. Det er også en hensikt å vurdere hvor effektiv prosessen knyttet til antikorrupsjon er over tid, og sikre at nødvendige handlinger eller endringer blir gjennomført.

Følgende skal legges til grunn for oppfølging og overvåking:

- Den etablerte prosessen knyttet til antikorrupsjon og gjennomføringen av den skal løpende følges opp. Oppfølgingen av de viktigste risikoer skal være del av den løpende virksomheten, så vel som periodiske evalueringer utført av fagområdene. Herunder inkluderes periodiske aktiviteter som blant annet kontrollplaner.
- Uønskede hendelser inkludert kundeklager skal registreres og rapporteres.
- Svakheter i prosessen knyttet til antikorrupsjon skal uten unødig opphold rapporteres til Direktør HR og Forretningsstøtte. Svikt av vesentlig betydning skal rapporteres til ledelsen og styret.

4.4 Rapportering

Følgende prinsipper og prosesser skal legges til grunn for rapportering:

- Selskapets styre og ledelse skal få tidsriktig informasjon om de strategier og retningslinjer som er vedtatt blir fulgt.
- Rapportering knyttet til antikorrupsjon skal sikre at alle relevante organisasjonsnivåer har tilgang på tilstrekkelig, pålitelig og relevant informasjon om aktuelle risikoer og eventuelle avdekkede svakheter i prosessen for håndtering av antikorrupsjon slik at det kan iverksettes hensiktsmessige tiltak
- Ledere skal for sine respektive ansvarsområder rapportere oppover i organisasjonen hvordan risikostyringen er gjennomført i forhold til godkjent rammeverk og risikoeksponering. Dette skal gi administrerende direktør og styret tilstrekkelig materiale for å ta stilling til om håndtering av antikorrupsjon er forsvarlig ivare tatt.
- Rapporteringen innarbeides i risikoreporter, internkontrollrapporten/ lederbekreftelsen, herunder rapportering av eventuelle hendelser og varsling.

4.5 Kontinuerlig forbedring av prosessen

Prosesen knyttet til antikorrupsjon skal bidra til kontinuerlig forbedring gjennom løpende forbedret risikohåndtering, styring og kontroll og prosessendringer. Første forsvarslinje for risikostyring og compliance har det løpende ansvaret for dette. Andre forsvarslinje for Risikostyring og Compliance skal følge opp selskapets vesentligste risikoer og de største kontrollgapene slik at disse kommer innenfor selskapets ønskede grenser. Kontinuerlig forbedring gjennom forbedringsforslag identifisert gjennom internkontrollprosessen knyttet til antikorrupsjon skal bidra til effektive prosesser, etterlevelse og læring.

5. Godkjenning og revidering

Policy for antikorrupsjon er godkjent av styret i november 2021, og revideres årlig.